

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O STANJU
SOCIJALNE SKRBI I
POSLOVANJU USTANOVA
SOCIJALNE SKRBI ČIJI JE
OSNIVAČ OSJEČKO-BARANJSKA
ŽUPANIJA U 2010. GODINI**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za zdravstvo i
socijalnu skrb Osječko-baranjske županije*

Osijek, svibnja 2011.

**INFORMACIJA O STANJU
SOCIJALNE SKRBI I POSLOVANJU
USTANOVA SOCIJALNE SKRBI ČIJI JE
OSNIVAČ OSJEČKO-BARANJSKA
ŽUPANIJA U 2010. GODINI**

I. UVOD

Socijalna skrb je djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku kojom se osigurava i ostvaruje pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, nemoćnih i drugih osoba koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog nepovoljnih osobnih, gospodarskih, socijalnih i drugih okolnosti.

Radi sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja uzroka i stanja socijalne ugroženosti socijalnom skrbi pruža se potpora obitelji, posebice djeci i drugim osobama koje ne mogu brinuti same o sebi.

Do donošenja Zakona o socijalnoj skrbi 1997. godine sustav socijalne skrbi bio je u cijelosti centraliziran, a potpunu nadležnost nad sustavom imala je Država. Primjenom novog Zakona, a i njegovih izmjena i dopuna, sustav socijalne skrbi počeo se decentralizirati, uvedene su obveze za osiguranje troškova stanovanja jedinicama lokalne samouprave, otvorene su mogućnosti drugim pravnim subjektima i fizičkim osobama za osnivanje ustanova socijalne skrbi. Županije su dobile značajno mjesto u sustavu socijalne skrbi, od 2002. godine postale su osnivačima domova za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač bila Država, osiguravaju sredstva za materijalne troškove centara socijalne skrbi te osiguravaju sredstva za podmirenje troškova ogrjeva socijalno ugroženim kategorijama stanovništva.

S obzirom da je Zakon iz 1997. godine doživio dosta izmjena i dopuna, pristupilo se izradi novog zakona.

Novi Zakon o socijalnoj skrbi donesen je 6. svibnja 2011. godine, a iz njega je vidljiva daljnja decentralizacija i deinstitucionalizacija sustava socijalne skrbi te prenošenje daljnjih obaveza na županije.

Prethodno, dana 24. siječnja 2011. godine donesen je Plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. (2018.) radi intenziviranja reformskih procesa transformacije i deinstitucionalizacije pružatelja usluga socijalne skrbi i stvaranja temelja za planiranje mreže domova i djelatnosti socijalne skrbi ("Narodne novine" broj 36/11.), a koji je stupio na snagu 28. ožujka 2011. godine.

Analizom i usporedbom stanja u odnosu na 2009. godinu, socijalna slika Županije u 2010. godini je sljedeća:

1. broj stanovnika Županije prema popisu iz 2001. je 330.506	2009.	2010.
2. broj zaposlenih	(12. mjesec) 90659	87721
3. broj umirovljenika	67115	67699
4. nezaposlene osobe na kraju godine	(12 mjesec) 31430	34211
5. obitelj i korisnici stalne pomoći	5559	6173
6. korisnici doplatka za djecu	20369	20166

Korišteni podaci dobiveni su od: 1. Ured Državne uprave-Služba za gospodarstvo, 2. i 4. Hrvatski zavod za zapošljavanje, 3. i 6. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 5. Centri za socijalnu skrb

II. SUSTAV SOCIJALNE SKRBI UTEMELJEN NA ZAKONU O SOCIJALNOJ SKRBI

1. Način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, vjerske zajednice, udruge i druge pravne osobe, udomiteljske obitelji, obiteljski domovi te fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost.

Ustanove socijalne skrbi su:

1. obiteljski centar,
2. centar za socijalnu skrb,
3. dom socijalne skrbi,
4. centar za pomoć i njegu.

Ministar zdravstva i socijalne skrbi, uz prethodno pribavljena mišljenja jedinica (područne) regionalne samouprave 2006. godine utvrdio je Mrežu domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi koju obavljaju vjerske zajednice, udruge i druge domaće i strane pravne ili fizičke osobe pod uvjetima i na način propisan Zakonom.

Mreža je utvrđena prema stvarnoj potrebi skrbi izvan vlastite obitelji na području Republike Hrvatske za korisnike kojima se ovo pravo priznaje rješenjem centra za socijalnu skrb.

Međutim, županije, gradovi i općine, vjerske zajednice, trgovačka društva, udruge i druge domaće i strane pravne ili fizičke osobe mogu osnovati ustanove socijalne skrbi ili obavljati djelatnost socijalne skrbi i izvan Mreže za korisnike za koje usluge plaćaju sami korisnici ili članovi njihovih obitelji ili drugi obveznici uzdržavanja pod propisanim uvjetima.

a) Obiteljski centar

Prema Zakonu jedna od ustanova socijalne skrbi je obiteljski centar. Osniva se rješenjem ministarstva nadležnog za obitelj za područje jedne županije, odnosno Grada Zagreba.

Obiteljski centar u okviru svoje djelatnosti obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada i druge stručne poslove koji se odnose na brak i međusobne odnose roditelja i djece, uzdržavanja i druge okolnosti u obitelji koje traže stručnu potporu i pomoć, odgoj djece, posvojenje i prevenciju svih oblika ovisnosti kod djece i mladeži, probleme s invalidnošću, uključivanje u svakodnevni život nakon duljeg boravka u odgojnoj ustanovi, poticanje odgovornog roditeljstva i skrbi o članovima obitelji, podizanje kvalitete života djece, mladeži i obitelji, organiziranje učenja djeteta, smještaj u predškolske ustanove, poticanje i razvoj programa rada u zajednici, volonterskog rada i rada udruga građana koje su potpora roditeljima, obitelji, djeci, mladeži i drugim socijalno osjetljivim skupinama stanovništva, razvoj i unapređenje izvaninstitucijskih oblika potpore obitelji, djeci, mladeži i drugim socijalno osjetljivim skupinama stanovništva te poticanje i provedbu programskih aktivnosti namijenjenih edukaciji i promidžbi obiteljskih vrijednosti.

Obiteljski centar obavlja i stručno-analitičke poslove iz svog djelokruga te informativne, savjetodavne, preventivno - terapijske, edukacijske, promidžbene i druge slične stručne poslove vezane uz pružanje potpore obitelji, djeci i mladeži.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u želji razvoja savjetovaništa namijenjenih obitelji, djeci i mladeži 2004. godine pokrenulo je inicijativu za osnivanje obiteljskih centara kao ustrojbenih jedinica pri centrima za socijalnu skrb. Do danas je na području Repulike Hrvatske osnovano 17 obiteljskih centara.

U razdoblju od 2004. do 2010. godine nije došlo do osnivanja obiteljskog centra u Županiji zbog nemogućnosti osiguranja odgovarajućeg prostora za rad ove ustanove. Po navodima Ministarstva u dopisu od 6. travnja 2010. godine, prijedlog za osnivanje obiteljskog centra u bivšim prostorijama Centra za socijalnu skrb u Osijeku pristigao je u vrijeme kada se nisu mogla osigurati sredstva kojim se stvaraju nove financijske obveze Državnog proračuna. Nadalje navode, da to ne znači odustajanje Ministarstva od namjere osnivanja još 4 centra, među kojima prioritet ima osnivanje ustanove na području Osječko-baranjske županije.

Strateškim planom Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti za razdoblje od 2011. - 2013. godine iz svibnja 2010. godine, u okviru poglavlja "Posebni ciljevi - 2.1. Podizanje kvalitete obiteljskog života - 2.1.2. Razvoj mreže izvaninstitucijskih oblika usluga u zajednici" planira se, uz ostalo, i "Razvoj mreže obiteljskih centara", odnosno osnivanje još jednog obiteljskog centra u 2011. godini. Slijedom toga Županija je u siječnju 2011. godine ponovno uputila dopis Ministarstvu te još jednom naglasila potrebu osnivanja obiteljskog centra s obzirom na veličinu Županije, broj nezaposlenih osoba i osoba u socijalno zaštitnoj potrebi, činjenicu da je Županija bila izravno uključena u ratna djelovanja tijekom Domovinskog rata te da su njegove posljedice i sada snažno naglašene.

Dugogodišnji napor da se osnuje centar u našoj Županiji urodio je plodom, a rezultat svega je taj da je Ministarstvo 26. travnja 2011. godine donijelo Rješenje kojim se osniva Obiteljski centar Osječko-baranjske županije sa sjedištem u Osijeku, Lorenza Jagera 12 (prostor bivšeg Centra za socijalnu skrb Osijek). Sredstva za osnivanje i početak rada Centra osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2011. godinu.

b) Centri socijalne skrbi na području Županije

Centri za socijalnu skrb su javne ustanove koje rješenjem ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi osniva Republika Hrvatska, a svi ovi centri svoju djelatnost obavljaju na području više jedinica lokalne samouprave.

Županija u okviru svojih zadaća financira materijalne i financijske rashode (uredski materijal, struja, voda, električna energija, troškovi telefona, stručno usavršavanje zaposlenika i sl.) centara za socijalnu skrb na svom području - Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir.

U centrima socijalne skrbi na području Županije djelatnost obavlja ukupno 147 radnika od toga 98 stručnih radnika.

Prikaz zaposlenih u centrima socijalne skrbi dajemo u nastavku:

Rbr	ZANIMANJE-ZVANJE	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB						UKUPNO
		OSIJEK	ĐAKOVO	VALPOVO	DONJI MIHOLJAC	NAŠICE	BELI MANASTIR	
I.	STRUČNI RADNICI							
1.	Socijalni radnik VSS	23	8	3	2	2	7	45
2.	Socijalni radnik VSS	5	1	3	1	4	2	16
3.	Pravnik	8	3	-	2	2	3	18
4.	Upravni pravnik	-	-	1	-	-	-	1
5.	Psiholog	5	1	-	2	1	3	12
6.	Defektolog	-	-	-	-	1	-	1
7.	Socij. pedagog	1	1	1	-	-	1	4
8.	Sociolog	1	-	-	-	-	-	1
9.	Ostali	-	-	-	-	-	-	-
	I. UKUPNO	43	14	8	7	10	16	98

II.	Ravnatelj/ Predstojnik voditelj	1	1	1	1	1	1	6
III	Drugi radnici							
1.	Admin. radnici	6	3	1	2	2	2	16
2.	Financijsko- računovodstveni radnici	4	3	2	2	2	3	16
3.	Tehnički radnici	5	2	1	0.5	0.5	2	11
III. UKUPNO		15	8	4	4.5	4.5	7	43
SVEUKUPNO (I.+II.+III.)		59	23	13	12.5	15,5	24	147

c) Domovi socijalne skrbi

Dom socijalne skrbi osniva se za obavljanje skrbi izvan vlastite obitelji i to kao dom za djecu i mlade punoljetne osobe, dom za odrasle osobe, te dom za djecu i odrasle - žrtve obiteljskog nasilja.

Domovi za djecu i mlade punoljetne osobe skrbe se za djecu bez roditelja ili koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, ili je to iz drugih razloga u interesu djeteta ili mlade punoljetne osobe, za djecu s poremećajima u ponašanju, tjelesno, mentalno ili višestruko oštećenu ili psihički bolesnu djecu, te djecu ovisnike o drogama ili drugim opojnim sredstvima.

Na području Osječko-baranjske županije djeluju sljedeći domovi za djecu i mlade punoljetne osobe:

Dom za djecu "Klasje" Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska. Djelatnost ustanove je skrb o djeci izvan obitelji i to o djeci bez roditeljske skrbi i djeci koju roditelji zanemaruju ili zlorabe roditeljske dužnosti ili je to iz drugih razloga u djetetovom interesu, a obuhvaća stalni smještaj, poludnevni boravak, prihvataj trudnica i majki s bebom, te smještaj u stambenoj zajednici.

Korisnicima se osigurava prehrana, odijevanje, održavanje radne aktivnosti i korištenje slobodnog vremena te pružanja odgovarajućih oblika stručne pomoći i osposobljavanje korisnika sukladno njihovoj dobi za samostalan život izvan doma.

Tijekom 2010. godine u Domu je boravilo ukupno 139 djece, od toga 54 na stalnom smještaju, 1 na tjednom smještaju, 27 na poludnevnom boravku, 6 trudnica/majki s bebom, 5 u stambenoj zajednici, a ostali su korisnici privremenog smještaja.

Na dan 31. prosinca 2010. godine u Domu je boravilo 94 djece, od toga 54 na stalnom smještaju, 1 na tjednom smještaju, 27 na poludnevnom boravku, 2 majke s 3 djece, 5 u stambenoj zajednici i 2 korisnika na privremenom smještaju.

U Osijeku postoje 2 muške stambene zajednice u kojoj je bilo smješteno 5 osoba, te 1 ženska zajednica u kojoj trenutno nema štićenika.

Dom ima dislociranu jedinicu u Belom Manastiru koja pruža usluge poludnevnog boravka u 2 odgojne grupe za 16 korisnika.

U ustanovi je zaposleno ukupno 52 radnika, od toga 34 stručna radnika.

Dom za odgoj djece i mladeži Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska, a djelatnost joj je skrb o djeci i mladeži s poremećajima u ponašanju, starosti od 7-21 godine života. Optimalni kapacitet ustanove je 79 korisnika. U Dom se od 7-14 godina primaju samo korisnici muškog spola, a od 14 -21 godine primaju se korisnici oba spola.

Poremećaji u ponašanju djece i mladeži manifestiraju se na različite načine, a najčešće u vidu zanemarivanja ili potpunog napuštanja školskih obveza, u vidu skitnje, zlouporabe sredstava ovisnosti, u promiskuitetnom ponašanju i za uzrast neprimjerenom spolnom ponašanju i maloljetničkoj prostituciji te u vidu maloljetničke delinkvencije, tj. počinjenja kaznenih djela; krađe, tuče, razbojstva, pa čak i pokušaji ubojstva ili ubojstva.

Posebice je zabrinjavajuća spoznaja što se smještaj za korisnike s poremećajem u ponašanju traži u sve ranijoj dobi pa se stoga povećavaju odgojne skupine za djecu do 14 godina. Kod tih korisnika uočeno je ozbiljno emocionalno oštećenje, koje se čak može okarakterizirati kao vid psihičke bolesti. Zbog svoje dobi korisnici nemaju psihijatrijsku dijagnozu, ali mnogi od njih koriste medikamentoznu terapiju i to u velikim količinama i jakim dozama, a indikativnu za pojedine psihijatrijske dijagnoze.

U Dom se korisnici primaju temeljem Zakona o socijalnoj skrbi, Obiteljskog zakona i Zakona o sudovima za mladež. Korisnici koji su smješteni temeljem Zakona o sudovima za mladež izvršavaju u Domu izrečenu im sudsku odgojnu mjeru: upućivanje u Centar za odgoj, poludnevni boravak uz pojačanu brigu i nadzor, ili sudsku odgojnu mjeru smještaj u odgojnu ustanovu.

U Ustanovi se provode sljedeći tretmani: stacionarna opservacija, poludnevni boravak, prihvatna stanica, centar za odgoj i smještaj u odgojnoj ustanovi u (domski smještaj).

U okviru smještaja, u Domu ima 6 odgojnih skupina, od toga je 1 ženska, 2 su za izvršenje sudske odgojne mjere smještaj u odgojnu ustanovu za mušku populaciju, 2 su za korisnike muškog spola smještene temeljem Obiteljskog zakona i Zakona o socijalnoj skrbi, te je 1 skupina za djecu, tzv. intenzivni tretman za djecu od 7-14 godina, a koji uz poremećaje u ponašanju imaju i zdravstvene poteškoće, psihičke prirode.

Tijekom 2010. godine različitim oblicima tretmana bilo je obuhvaćeno 229 korisnika, od toga u prihvatnoj stanici 47, na stacionarnoj opservaciji 69, u Centru za odgoj 15, na poludnevnom boravku 22 te u domskom smještaju 76 korisnika.

Zaprimljeno je 262 zahtjeva za prijam u Dom, od kojih je realizirano 170. U odnosu na 2009. godinu zamjetan je pad korisnika sa 254 na 229.

Najveći broj korisnika bio je s područja Osječko - baranjske županije, njih 45,79%, s područja susjednih županija 34,11%, s područja ostalih županija 15,01% te strani državljani 5,6%.

Najveći broj korisnika na smještaju, tj. intenzivnoj dvadesetčetverosatnoj skrbi, bio je starosne dobi od 17-18 godina te od 15-16 godina, ukupno 52,63%, od 13-14 godina 11,8%, a od 19-21 godine 7,89%.

Na smještaj u Dom korisnici najčešće dolaze iz vlastite obitelji, 77,63%, ali je značajan i broj korisnika koji dolaze u ovaj Dom iz domova za nezbrinutu djecu i SOS sela, oko 20%, a potom iz udomiteljskih obitelji (2,3%).

Korisnici su vrlo heterogeni i glede obrazovnog statusa, što otežava redovno praćenje njihovog obrazovnog postignuća i kontakte sa školom.

Slobodno vrijeme korisnika nastoji se maksimalno osmisliti sadržajima poput sportskih aktivnosti, posebice nogomet i stolni tenis, zatim bilijar i teretana. Veliko značenje za korisnike ima i novootvorena informatička radionica koju je donirao Lidl, zatim poljodjelstvo u Čepinskim Martincima, rad i terapija u Udruzi Mogu, domaćinska sekcija, likovna radionica, sitotisak i dr. Korisnici često idu na bazene i kino s odgajateljem, a ljeti obvezno, dio njih ide nagradno na more.

Djelatnost u Domu obavlja ukupno 42 radnika, od toga 30 stručnih radnika (u 2009. godini 44 radnika, od toga 34 stručna radnika).

SOS - Dječje selo Ladimirevci je ustanova socijalne skrbi za zbrinjavanje djece i mladeži bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a osnivač joj je međunarodna organizacija Kinderdorf International Ibrsbruck.

Optimalni kapacitet Dječjeg sela je 112 korisnika, od toga 80 na stalnom smještaju u Dječjem selu i 32 u 2 stambene zajednice koje se nalaze u Osijeku.

Na dan 31. prosinca 2010. godine u Dječjem selu bilo je smješteno 109 djece, od toga 80 na stalnom smještaju, te u 2 zajednice mladih u Osijeku 29. U Selu žive djeca iz cijele Hrvatske.

Način plaćanja cijene usluge je sljedeći:

- za 1 osobu troškove snose zajedno korisnik i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- za 108 osoba troškove smještaja u cijelosti snosi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

Djelatnost u Ustanovi obavlja ukupno 55 radnika, od toga 39 stručnih radnika.

Domovi za odrasle osobe skrbe se za tjelesno, mentalno ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, osobe kojima je potrebna dugotrajna zdravstvena zaštita i njega, odnosno stacionarna skrb, te starije i nemoćne osobe.

Na području Osječko-baranjske županije djeluju sljedeći domovi za odrasle osobe:

Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska. Kapacitet Doma je 181 korisnik, od toga 47 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. U Domu je smješteno 184 korisnika, od toga 49 korisnika u stacionaru, na lokaciji u Osijeku i u Čepinu.

Način plaćanja cijene usluge je sljedeći:

- 60 osoba sami plaćaju troškove smještaja
- za 31 osobu troškove snose zajedno korisnik i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- za 81 osobu troškove smještaja u cijelosti snosi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 12 osoba ima druge izvore odnosno obveznike plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2010. godine bilo je podnijetih 46 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 15 zahtjeva za smještaj u stacionar.

U Domu je zaposleno 89 radnika, od toga 51 stručni radnik.

Dom ima službu pomoći i njege u kući koja je u 2010. godini pružila usluge organizirane prehrane za 101 korisnika, pomoći u kućanskim poslovima za 57 korisnika, njege u kući za 8 korisnika te druge oblike skrbi za 2 korisnika, čime je obuhvaćeno ukupno 168 korisnika izvaninstitucionalne skrbi.

Dom za psihički bolesne odrasle osobe Đakovačka Breznica je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač privatna osoba. Kapacitet Doma je 157 korisnika, od toga 31 korisnik u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2010. godine u Domu je bilo smješteno 128 korisnika, od toga 27 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluge je sljedeći:

- 4 osobe same plaćaju troškove smještaja
- za 13 osoba troškove snose zajedno korisnik i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- za 105 osoba troškove smještaja u cijelosti snosi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 6 osoba ima druge izvore odnosno obveznike plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2010. godine bilo je podnijetih 60 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 5 zahtjeva za smještaj u stacionar.

U Domu je zaposleno 32 radnika, od toga 21 stručni radnik.

Dom za starije i nemoćne osobe Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 336 korisnika, od toga 116 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. U Domu je na dan 31. prosinca 2010. godine bilo smješteno 343 korisnika, od toga 180 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga je sljedeći:

- 195 korisnika sami plaćaju troškove smještaja
- za 17 korisnika troškove snose zajedno korisnik i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- za 3 korisnika troškove smještaja u cijelosti snosi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 128 korisnika ima druge izvore odnosno obveznike plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2010. godine bilo je 890 novih zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 240 zahtjeva za smještaj u stacionar.

U Domu je zaposleno 92 radnika, od toga 44 stručna radnika.

Dom je u 2010. godini ostvario prihode u iznosu od 15.477.310,96 kuna, a rashodi su iznosili 15.024.988,99 kuna. Dakle, višak prihoda nad rashodima iznosio je 452.321,97 kuna, koji je u 2011. godini vraćen u Državni proračun.

Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 200 korisnika, od toga 64 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. U Domu je na dan 31. prosinca 2010. godine bilo smješteno 187 korisnika, od toga 51 korisnik u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga je:

- 91 korisnik sam plaća troškove smještaja
- za 22 korisnika troškove snose zajedno korisnik i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- za 20 korisnika troškove smještaja snosi u cijelosti Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 54 korisnika ima druge izvore odnosno obveznike plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2010. godine bilo je podnijetih 370 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 62 zahtjeva za smještaj u stacionar.

U Domu je zaposleno 54 radnika, od toga 24 stručna radnika.

Dom je u 2010. godini ostvario prihode u iznosu od 12.235.843,81 kuna, a rashodi su iznosili 12.037.068,89 kuna. Višak prihoda nad rashodima iznosio je 198.774,92 kune, koji je u 2011. godini vraćen u Državni proračun.

Od 2006. godine započeo je projekt dogradnje jednice za pojačanu njegu Doma u Đakovu kojom bi se stvorili uvjeti za smještaj 140 polupokretnih, odnosno nepokretnih korisnika sukladno Pravilniku o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući ("Narodne novine" broj 64/09.). Do sada je završena treća faza izgradnje tj. objekt je stavljen pod krov, stavljena je vanjska stolarija te obavljeni radovi ugradnje toplinske izolacije, izrada i ugradnja cementne glazure, postavljanje signalizacije i dr. u što je uloženo ukupno 5.346.968,29 kuna, a Grad Đakovo oslobodio je Dom plaćanja dijela komunalne naknade u iznosu 144.223,20 kuna.

U 2011. godini u Proračunu Županije za ovu instituciju osigurana su sredstva u iznosu od 5.585.228,00 kuna, tako da bi se do kraja ove godine završili svi građevinski radovi i uređenje okoliša. U 2012. godini novoizgrađeni objekt planira se opremiti.

Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 178 korisnika, od toga 91 korisnik u jedinici pojačane njege - stacionaru. U Domu je na dan 31. prosinca 2010. godine bilo smješteno 174 korisnika, od toga 88 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga je sljedeći:

- 44 korisnika sami plaćaju troškove smještaja
- za 30 korisnika troškove snose zajedno korisnik i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- za 31 korisnika troškove smještaja u cijelosti snosi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 69 korisnik ima druge izvore odnosno obveznike plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2010. godine bilo je podnijetih 98 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 22 zahtjeva za smještaj u stacionar.

U Domu je zaposleno 50 radnika, od toga 23 stručna radnika.

Dom je u 2010. godini ostvario prihode u iznosu od 9.571.497,20 kuna, a rashodi su iznosili 9.494.261,14 kuna. Višak prihoda nad rashodima iznosio je 77.236,06 kuna, koji je u 2011. godini vraćen u Državni proračun.

Uz uslugu smještaja korisnika, Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo pružo je i usluge pomoći i njege u kući za 61 korisnika, a Dom u Osijeku usluge pomoći i njege u kući - dostava toplih obroka za 44 korisnika.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi donijelo je 2009. godine Odluku o određivanju cijena za pojedine vrste usluga pomoći i njege u kući kojom se cijena njege i pomoći u kući, koju korisnicima socijalne skrbi kao uslugu pruža ustanova socijalne skrbi, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba, utvrđuje kako slijedi:

- usluga obavljanja kućanskih poslova	32,00 kn po satu,
- usluga održavanja osobne higijene	35,00 kn po satu,
- usluga zadovoljenja drugih svakodnevnih potreba	13,00 kn po satu.

Cijena gotovog obroka iznosi 15,00 kuna, a nabava živežnih namirnica korisniku za samostalnu pripremu obroka 10,00 kn.

Cijena dostave gotovog obroka u kuću iznosi 8,00 kn po obroku. Ako se na istu kućnu adresu dostavlja više od 1 obroka, cijena dostave obračunava se samo za 1 obrok. Cijene se odnose na korisnike kojima se to pravo priznaje temeljem rješenja centra za socijalnu skrb.

S obzirom na propisani visok imovinski cenzus mali broj korisnika može ostvariti to pravo temeljem rješenja centra za socijalnu skrb, a stvarna potreba za pomoći i njegovom u kući daleko je veća.

Cijena smještaja u ustanovama kojima je Županija osnivač kreće se od 1.339,00 do 2.375,00 kuna što ovisi o načinu smještaja i pruženim uslugama (jednokrevetna, dvokrevetna ili trokrevetna soba, pokretni ili nepokretni korisnik).

Veći pritisak je na jedinice pojačane njege - stacionar, tako da je u stacionaru Doma u Osijeku smješteno 64 korisnika više od raspoloživih kapaciteta.

Dom za starije i nemoćne osobe Julije, u Osijeku, je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač privatna osoba. Kapacitet Doma je 33 korisnika. Na dan 31. prosinca 2010. godine u Domu je bilo smješteno 27 osoba.

Svi korisnici sami plaćaju troškove smještaja.

U Domu je zaposleno 10 radnika, od toga 6 stručnih radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Baranjsko sunce u Belom Manastiru je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač privatna osoba. Kapacitet Doma je 73 korisnika, od toga 20 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2010. godine u Domu je bilo smješteno 47 korisnika, od toga 10 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga je sljedeći:

- 7 korisnika sami plaćaju troškove smještaja
- za 39 korisnika troškove smještaja snose zajedno korisnici i drugi izvori
- 1 korisnik ima druge izvore odnosno obveznike plaćanja.

U Domu je zaposleno 32 radnika, od toga 21 stručni radnik.

Dom ima organiziran dnevni boravak te pomoć i njegu u kući koje obavlja temeljem ugovora sklopljenog s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i gradom Belim Manastirskom. U 2010. godini dnevnim boravkom bilo je obuhvaćeno 77 korisnika, pružena je pomoć u kućanskim poslovima za 250 korisnika te je organizirana prehrana - dostava obroka u kuću za 30 korisnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Lucija je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač privatna osoba. Kapacitet Doma na lokaciji sjedišta, u Belišću, je 60 korisnika, a u dislociranom objektu Doma u Valpovu 25 korisnika. Na dan 31. prosinca 2010. godine u Domu je bilo smješteno 77 korisnika, od toga 26 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru.

Svi korisnici sami plaćaju troškove smještaja.

U Domu je zaposleno 27 radnika, od toga 18 stručnih radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Moj dom Majdenić u Donjem Miholjcu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač privatna osoba. Kapacitet Doma je 100 korisnika, od toga 50 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2010. godine u Domu je bilo smješteno 76 korisnika, od toga 47 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga je sljedeći:

- 12 korisnika sami plaćaju troškove smještaja
- za 6 korisnika troškove snose zajedno korisnik i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- za 8 korisnika troškove smještaja u cijelosti snosi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 50 korisnika ima druge izvore odnosno obveznike plaćanja.

U Domu je zaposleno 19 radnika, od toga 10 stručnih radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Ana u Zelčinu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač privatna osoba. Kapacitet Doma je 40 korisnika, od toga 27 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2010. godine u Domu je bilo smješteno 40 korisnika, od toga 27 korisnika u stacionaru.

Svi korisnici sami plaćaju troškove smještaja.

U Domu je zaposleno 11 radnika, od toga 6 stručnih radnika.

Cijena smještaja u ustanovama kojima je osnivač privatna osoba kreće se od 2.500,00 do 4.000,00 kuna.

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Djelatnost Centra je obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje, socijalna skrb sa smještajem (smještaj žrtava obiteljskog nasilja) i ostala socijalna skrb bez smještaja (profesionalna orijentacija i rehabilitacija invalida rada, invalida Domovinskog rata, i dr.).

U sklopu Centra djeluje:

- *Centar za stradalnike Domovinskog rata* u kojem se u 2010. godini provodio program športsko-zdravstvene rekreacije za 147 osoba, od toga je 13 hrvatskih ratnih vojnih invalida, 4 invalida dječje i cerebralne paralize, 4 invalida rada, 2 gluhe osobe, 14 korisnika iz Udruge Hrvatski sokol, 4 gluhoslijepe osobe te 106 korisnika koji su sami platili rekreaciju,
- *Odjel profesionalne orijentacije i rehabilitacije* (u sklopu profesionalne rehabilitacije obrađeno je 78 predmeta, 3 osiguranika ostvarila su pravo na profesionalnu rehabilitaciju, 25 osoba stručno je osposobljeno za cvjećara-aranžera),
- *Sklonište za žrtve obiteljskog nasilja*.

Tijekom 2010. godine u Skloništu za žrtve obiteljskog nasilja u Osijeku boravilo je ukupno 74 osobe, i to: 33 žene i 41 dijete (21 predškolskog uzrasta i 20 školskog uzrasta).

Najveći broj korisnika Skloništa dolazi iz Vukovarsko-srijemske županije (29 korisnika) te iz Osječko-baranjske (21 korisnik), 24 korisnika su iz drugih županija.

Od ukupnog broja žena većina nema kvalifikaciju tj. 18 žena, sa srednjom stručnom spremom i kvalifikacijom (uglavnom trgovačke i tekstilne struke) ukupno je bilo 9 žena, s polukvalifikacijom 6 žena, dok s višom ili visokom stručnom spremom 2010. godine nije boravila niti jedna žena.

Većim dijelom korisnice su bile nezaposlene, njih 29, 2 su bile u radnom odnosu, a 2 su umirovljenice. Tijekom boravka u Skloništu zaposlilo se 5 žena, 1 žena je završila osposobljavanje za cvjećara aranžera te 1 osposobljavanje za sobaricu, obje putem Zavoda za zapošljavanje u Osijeku. Najveći broj korisnika tijekom 2010. godine boravilo je u Skloništu do 3 mjeseci i to ukupno 47 korisnika. Između 3 i 6 mjeseci u Skloništu je boravilo 13 korisnika, a u vremenu od 6 do 12 mjeseci boravilo je 14 korisnika.

Najviše korisnika u Sklonište je došlo prvi put, njih 6 je došlo drugi put, dok je 7 korisnika u Sklonište došlo treći put.

Razlog za dolazak u Sklonište je zlostavljanje od strane partnera ili člana obitelji, a ono može biti fizičko, psihičko, ekonomsko, socijalno ili spolno. Žene koje dolaze u Sklonište najčešće navode prisutnost fizičkog i psihičkog zlostavljanja. Uz to spominju i probleme vezano uz oboljenja zlostavljača - alkohol i drogu kao najčešću pojavu vezanu uz nasilje u obitelji. Ipak, velik broj slučajeva obiteljskog nasilja nije povezan sa sličnim pojavama, pa bi se veliki broj zlostavljača mogao uključiti u psihosocijalni tretman odmah po donošenju presude.

Žene i njihova djeca borave u Skloništu ovisno o vremenskom periodu u kojem mogu riješiti svoju obiteljsku situaciju. Od 74 korisnika koji su boravili u Skloništu u 2010. godini, njih 16, 8 žena i 8 djece su se vratili u primarnu obitelj, 34 korisnika su se osamostalili (samostalno organizirali život kroz podstanarstvo, zapošljavanje i dr.), 3 korisnika je smješteno u druge ustanove socijalne skrbi, dok je 1 korisnik smješten u udomiteljsku obitelj.

Na dan 31. prosinca 2010. godine u Skloništu je boravilo 20 korisnika (7 žena i 13 djece).

Nakon što napuste Sklonište neke žene se redovito javljaju u Centar, o nekima Centar dobije informaciju putem centara za socijalnu skrb, dok o nekim situacijama Centar sazna od policije. Cilj zaposlenih u Skloništu je pomoći korisnicima da stabiliziraju svoju životnu situaciju te da nauče donositi kvalitetnije odluke u životu.

Sklonište za žrtve obiteljskog nasilja u Osijeku ima 9 soba (4 dvokrevetne i 5 četverokrevetnih soba), odnosno u isto vrijeme može primiti 28 korisnika. Međutim, Ugovorom s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, koji je sklopljen 01. svibnja 2006. god utvrđen je kapacitet od 20 korisnika. S obzirom da je potreba za smještavanjem bila daleko veća, određeni broj korisnika bio je smješten kroz hitne intervencije.

Prema Osnovnoj mreži djelatnosti ustanova socijalne skrbi, za područje Županije moguć je kapacitet za maksimalno 30 korisnika.

Centar se financira iz vlastitih sredstava, sredstava Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Županije i Grada Osijeka. U 2010. godini Centar je ostvario prihode u iznosu od 1.979.664,00 kuna. Preneseni višak iz prethodnih godina iznosi 319.174,00 kuna. Rashodi su iznosili 2.065.626,00 kuna. Višak prihoda nad rashodima je 233.212,00 kuna, a sredstva će se koristiti za financiranje djelatnosti u 2011. godini.

d) Centar za pomoć i njegu

Centar za pomoć i njegu je ustanova koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga kao što su organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene, te zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba. Na području Županije ne postoji niti jedan centar za pomoć i njegu, već takove usluge pružaju kao dodatne poslove domovi za starije i nemoćne osobe, te različite civilne udruge kao što su:

- Organizacija za građanske inicijative s programom Feniks - socijalna inkluzija psihički bolesnih osoba,
- Mirovna grupa "Oaza" Beli Manastir s programom Pomoć starim i nemoćnim osobama,
- Udruga "sv. Vinka Paulskog" - Veliškovci s programom Pomoć starim osobama.

Svi projekti navedenih udruga financirani su iz Županijskog proračuna u okviru financijskih mogućnosti Županije u 2010. godini.

Značajnu ulogu u pružanju usluga socijalne skrbi na području Županije ima Caritas Đakovačko - Osječko nadbiskupije u Osijeku i Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije.

Caritas Osijek pruža usluge pripreme toplih obroka za socijalno ugrožene građane Grada Osijeka, te pruža usluge smještaja i prehrane korisnika u Centru za beskućnike u Osijeku.

Caritasova Pučka kuhinja u 2010. godini isporučila je socijalno ugroženim građanima te korisnicima Centra za prihvat beskućnika 65.675 obroka. Prosječno dnevno je bilo 180 obroka. Ukupna vrijednost podijeljenih toplih obroka iznosila je 1.000.611,00 kuna. Troškovi jednog obroka iznosili su 15,23 kune.

Uz besplatan topli obrok korisnicima su podijeljeni paketi od namirnica koje su u tijeku godine dobili od donatora, čija vrijednost je bila 43.537,50 kuna.

Caritas pomaže i socijalno ugrožene obitelji koje ne koriste besplatni obrok, podjelom namirnica i materijala za čišćenje koje prikupe od donatora. U 2010. godini su tako pomogli 30-ak obitelji.

Troškove Pučke kuhinje financirali su Osječko-baranjska županija u iznosu od 200.000,00 kuna, Grad Osijek u iznosu od 236.448,00 kuna, a u preostalom dijelu Đakovačko-osječka nadbiskupija, župni Caritasi tri osječka Dekanata te kao donatori tvrtke - građani.

Centar za prihvata beskućnika kapaciteta je 24 ležaja, dvije muške spavaonice s po 10 ležaja i "ženska soba" s 4 ležaja, koja je dograđena u 2010. godini. U prosjeku je svakodnevno smještaj zatražilo 25 osoba (zimi) te 12 do 15 osoba u ljetnom radnom vremenu. Oko 25% korisnika Centra su razvojačeni branitelji, trenutno bez smještaja, a većina bez ikakvih prihoda te su u postupku ishođenja dokumentacije za opskrbinu. U 2010. godini smještaj je zatražilo i 6 žena.

Oko 75% korisnika su s područja Osijeka, a ostali korisnici su upućeni iz drugih centara za socijalnu skrb kao što su Đakovo, Vinkovci, Slavonski Brod, Slatina, Beli Manastir i šire. Od ukupnog broja korisnika koji nisu iz Osijeka, njih 80% su iz Slavanskog Broda i Vinkovaca. U zimskom razdoblju nisu bili u mogućnosti primiti devet korisnika iz susjednih županija.

Korisnicima se pružaju usluge večere, noćenja, doručka, ručka, pranje posteljine i odjeće. U zimskom radnom vremenu korisnici imaju tri obroka u Centru, a u ljetnom razdoblju korisnici doručkuju i večeraju u Centru, a ručaju u Pučkoj kuhinji.

Centar je za prihvata beskućnika od 01. studenog 2010. do 31. ožujka 2011. godine bio otvoren cjelodnevno. U tom periodu tražio se i krevet više, tako da su imali i po 26 korisnika, a izvanredni troškovi takvog rada podmireni su sredstvima Grada Osijeka.

Djelatnici Centra korisnicima svakodnevno pomažu u rješavanju socijalnih prava upućivanjem u nadležne institucije, kontaktima s upravnim tijelima za zdravstvo i socijalnu skrb, savjetovalištim (centar za ovisnosti, klubovi liječenih alkoholičara i sl.), zdravstvenim institucijama, pomoć u pisanju zamolbi, zahtjeva za izradu osobnih dokumenata, pozajmice za lijekove, posredovanje u pronalasku posla i stana, uključuju ih u karitativne projekte, održavanje i uređenje prostorija u Centru i oko njega te volontiranje u skladištu za podjelu humanitarne pomoći.

U prihvatilištu ne postoji trajno organizirana pomoć i psihosocijalna podrška, već samo povremena, stoga rade na zagovaranju i senzibiliziranju javnosti za problematiku beskućnika - rad na nacionalnim strategijama za borbu protiv socijalne isključenosti, sudjelovanje i pomaganje u inicijativama za otvaranje novih prihvatilišta (Vinkovci, Slavonski Brod), sudjelovanje u radu konferencija i okruglih stolova na temu beskućništva i siromaštva.

Oko 62% ukupnih troškova za rad Centra osigurava Grad Osijek, a razliku osigurava Caritas Osijek kroz donacije, projekte i pomoći Đakovačko-osječke nadbiskupije.

Na području djelovanja **Društva Crvenog križa Osječko-baranjske županije** djeluju tri pučke kuhinje i to pri gradskim društvima Crvenog križa Đakovo, Osijek i Valpovo. U 2010. godini obroke pripremljene u pučkoj kuhinji u Osijeku koristilo je i Društvo Crvenog križa Darda, za svoje korisnike i za korisnike Programa Udruge "Oaza" iz Belog Manastira.

Pravo na besplatan obrok imaju korisnici kojima je to pravo priznato temeljem rješenja centara za socijalnu skrb, odluka jedinica lokalne samouprave te kriterija Crvenog križa za korisnike u izuzetno teškim životnim situacijama. Većini korisnika pučke kuhinje topli obrok dostavlja se u kuću, jer se radi o starijim i slabo pokretnim osobama. Topli obrok se iz pučkih kuhinja ovih Društava, prema utvrđenim kriterijima, dostavlja uz plaćanje i starim, bolesnim i nemoćnim osobama, članovima Crvenog križa, koje žive sami i nisu u mogućnosti osigurati si kvalitetan dnevni obrok, a nemaju pravo na besplatan topli obrok.

Crveni križ Đakovo distribuirao je tijekom 2010. godine ukupno 32.874 obroka, od toga u kuću 28.722 obroka, a u Crvenom križu je preuzeto 4.152 obroka.

U istom razdoblju Crveni križ Osijek distribuirao je ukupno 64.958 obroka, od toga u kuću 44.107 obroka, a u Crvenom križu je preuzeto 20.851 obrok, dok je Crveni križ Valpovo distribuirao ukupno 31.081 obrok u kuću.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna osoba može pružati skrb izvan vlastite obitelji i usluge psihosocijalne rehabilitacije kao **terapijska zajednica** za ovisnike o opojnim drogama i povremene uzimatelje opojnih droga, bez osnivanja doma, pod uvjetima propisanim Zakonom. Takovu skrb na području Županije pruža Terapijska zajednica u Vrbici, koju je 2007. godine osnovala Udruga za borbu protiv ovisnosti "NE-ovisnost" za 30 muških ovisnika. Županija je u 2010. godini sufinancirala uređenje prostora Stambene zajednice u Osijeku s 10.000,00 kuna.

Skrb izvan vlastite obitelji obavljaju i **udomiteljske obitelji** u koje može biti smješteno najviše troje djece, odnosno najviše četiri odrasla korisnika. U skupini odraslih korisnika Zakon prepoznaje udomitelje za odrasle ili starije korisnike te za psihički bolesne odrasle korisnike ili tjelesno ili mentalno oštećene odrasle korisnike. Prema podacima centara socijalne skrbi na ovaj način zbrinuto je na području Županije ukupno 448 osoba u 285 udomiteljskih obitelji, od toga 246 odraslih i starijih osoba u 120 udomiteljskih obitelji. S obzirom na brojne prednosti ovog oblika smještaja porastao je broj zainteresiranih udomiteljskih obitelji.

Skrb izvan vlastite obitelji pružaju i **obiteljski domovi**. Skrb može pružati fizička osoba ukoliko ispunjava Zakonom propisane uvjete, kao profesionalnu djelatnost za 5 do 20 odraslih korisnika, odnosno za 4 do 10 djece.

Na području Županije skrb pružaju:

- domovi koji skrbe za starije i nemoćne osobe:
 - Atrij u Dardi,
 - Svalina u Semeljcima,
 - Željke Miletić u Belišću,
 - Zlatne godine u Krčeniku,
 - Ljiljane Tomić u Osijeku,
 - Alma d.o.o., Sv. Leopold Mandić u Gorjanima i
 - Medika d.o.o. u Osijeku
- dom koji skrbi za psihički bolesne odrasle osobe
 - Ljiljane Hegeduš u Kneževim Vinogradima.

Svi obiteljski domovi imaju odobrenje Ureda državne uprave za smještaj najviše 20 korisnika. Manji dio korisnika može se smjestiti u domove temeljem rješenja centara za socijalnu skrb, odnosno manji dio kapaciteta domova je u Mreži domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi.

Zbrinjavanje i smještaj starijih osoba moguć je i kao određeni **oblik djelatnosti socijalne skrbi** koju pružaju vjerske zajednice, jedinice lokalne samouprave, trgovačka društva, udruge i druge domaće i strane pravne osobe za najviše 20 korisnika **bez osnivanja posebne ustanove**.

U suradnji s Gradom Osijekom u Prehrani d.o.o. organizirana je priprema toplih obroka za 14 korisnika.

2. **Financiranje socijalne skrbi**

Djelatnost socijalne skrbi financira se s četiri razine, tri Zakonom obvezne, iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave i četvrte dobrovoljne razine, a to su zaklade i fundacije vjerskih zajednica, trgovačkih društava, udruga i drugih domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba.

U proračunu jedinica lokalne samouprave osiguravaju se sredstva za podmirenje troškova stanovanja. U proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave osiguravaju se sredstva za podmirenje troškova ogrjeva, izdaci za materijalne troškove centara socijalne skrbi te razlika sredstava potrebnih za funkcioniranje domova za starije i nemoćne, kojima je županija osnivač, u odnosu na ostvarena vlastita sredstva, dok se za sve ostale izdatke sredstva osiguravaju u državnom proračunu.

S obzirom na zakonsku obvezu Županije za osiguravanje sredstava za materijalne troškove **centara socijalne skrbi**, sredstva su u 2010. godini planirana i prenijeta ustanovama kako slijedi:

	planirano	utrošeno
- Centar za socijalnu skrb Osijek	1.183.600,00	1.133.549,98
- Centar za socijalnu skrb Đakovo	589.300,00	556.921,03
- Centar za socijalnu skrb Valpovo	451.200,00	451.159,83
- Centar za socijalnu skrb D. Miholjac	426.800,00	421.601,69
- Centar za socijalnu skrb Našice	754.700,00	503.042,90
- Centar za socijalnu skrb B. Manastir	716.400,00	695.507,16
UKUPNO	4.122.000,00 kn	3.761.782,59 kn

Razlika između planiranih i utrošenih sredstava centara socijalne skrbi, u iznosu od 360.217,41 kuna vraćena je u Državni proračun u 2011. godini.

Za **ogrjev** su osigurana sredstva u iznosu od 7.077.500,00 kuna. Utrošeno je svih 7.077.500,00 kuna za 7450 obitelji po jedinicama lokalne samouprave kako slijedi:

**Broj korisnika koji su ostvarili pravo
za podmirenje troškova ogrjeva i utrošena sredstva u 2010. godini**

Rbr.	Jedinica lokalne samouprave	Broj korisnika	Ukupno potraživana sredstava
1.	Beli Manastir	454	431.300
2.	Belišće	329	312.550
3.	Donji Miholjac	125	118.750
4.	Đakovo	433	411.350
5.	Našice	321	304.950
6.	Osijek	778	739.100
7.	Valpovo	184	174.800
8.	Antunovac	59	56.050
9.	Bilje	87	82.650
10.	Bizovac	77	73.150
11.	Čeminac	58	55.100
12.	Čepin	87	82.650
13.	Darda	478	454.100
14.	Draž	134	127.300
15.	Donja Motičina	47	44.650
16.	Drenje	204	193.800
17.	Đurđenovac	190	180.500
18.	Erdut	224	212.800
19.	Ernestinovo	29	27.550
20.	Feričanci	86	81.700
21.	Gorjani	114	108.300
22.	Jagodnjak	320	304.000
23.	Kneževi Vinogradi	206	195.700
24.	Koška	269	255.550
25.	Levanjska Varoš	182	172.900

26.	Magadenovac	86	81.700
27.	Marijanci	110	104.500
28.	Podravska Moslavina	150	142.500
29.	Petlovac	222	210.900
30.	Petrijevci	47	44.650
31.	Podgorač	131	124.450
32.	Popovac	143	135.850
33.	Punitovci	85	80.750
34.	Satnica Đakovačka	98	93.100
35.	Semeljci	165	156.750
36.	Strizivojna	47	44.650
37.	Šodolovci	117	111.150
38.	Trnava	83	78.850
39.	Viljevo	308	292.600
40.	Viškovci	93	88.350
41.	Vladislavci	63	59.850
42.	Vuka	27	25.650
UKUPNO		7450	7.077.500,00

Ogrjev je osiguran socijalno ugroženim obiteljima u iznosu od 950,00 kuna godišnje.

Za 305 korisnika kojima su jedinice lokalne samouprave priznale pravo na ogrjev Županija nije prenijela sredstva jer su osigurana sredstva bila nedovoljna zbog izuzetno teške socijalne situacije i znatno većeg broja obitelji u potrebi od očekivanog. Dio sredstava za te obitelji osigurale su same jedinice lokalne samouprave.

Domovima za starije i nemoćne osobe nad kojima su osnivačka prava prenesena na županije, županije su dužne osigurati razliku sredstava između potrebnih i vlastitih, odnosno ostvarenih temeljem ugovora s korisnicima ili Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi (za osobe u socijalno zaštitnoj potrebi).

U 2010. godini za domove Osijek, Đakovo i Beli Manastir planirani su rashodi u iznosu od 37.389.000,00 kuna, od toga vlastiti prihodi planirani su u iznosu od 18.115.000,00 kuna ili 48,45%.

Sljedom toga, domovima čiji je osnivač Osječko-baranjska županija planirana su i prenijeta sredstva u 2010. godini u sljedećim iznosima:

	planirano	utrošeno
- Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	6.283.210,00	5.830.834,75
- Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	7.501.304,00	7.297.280,36
- Dom za starije i nemoćne osobe B. Manastir	5.489.486,00	5.411.585,49
UKUPNO	19.274.000,00 kn	18.539.700,60 kn

Razlika između planiranih i utrošenih sredstava domova za starije i nemoćne osobe, u iznosu od 728.332,95 kuna vraćena je u Državni proračun u 2011. godini.

Županija je za **projekt: "Jednokratne pomoći za socijalno ugrožene građane"** u 2010. godini osigurala 685.000,00 kuna. Zahtjev za pomoć podnijelo je 2072 građana. Na prijedlog posebno imenovanog Povjerenstva, a prema utvrđenim kriterijima, pomoć je dodijeljena temeljem rješenja Župana za 1417 korisnika u ukupnom iznosu 685.000,00 kuna.

3. Korisnici prava iz socijalne skrbi

Prema Zakonu korisnik socijalne skrbi je samac ili obitelj koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom ili prihodom od imovine ili iz drugih izvora.

Korisnik socijalne skrbi je i tjelesno ili mentalno oštećeno ili psihički bolesno dijete, dijete žrtva obiteljskog ili drugog nasilja te dijete prema kojem je ili bi trebala biti primijenjena mjera obiteljsko ili kaznenopravne zaštite; tjelesno ili mentalno oštećena ili bolesna odrasla osoba, starija, nemoćna i druga osoba koja zbog trajnih ili privremenih promjena u zdravstvenom stanju ne može udovoljiti osnovnim životnim potrebama; druga osoba koja je u nevolji zbog poremećenih odnosa u obitelji, ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima ili zbog drugih oblika društveno neprihvatljivog ponašanja i drugih uzroka.

4. Prava iz socijalne skrbi

Prava iz socijalne skrbi mogu biti osigurana iz državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave.

a) Stalna pomoć

Pravo na stalnu pomoć priznaje se samcu ili obitelji koji nemaju sredstva za uzdržavanje u visini utvrđenoj Zakonom, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom ili prihodima od imovine ili na drugi način. Najveći iznos pomoći za samca iznosi 150% osnovice koju određuje Vlada Republike Hrvatske, a koja iznosi 500,00 kuna. Visina pomoći ovisi o broju članova obitelji, njihovoj dobi, radnoj sposobnosti, samohranosti roditelja i slično, a povećava se ako je korisnik potpuno radno nesposobna osoba koja živi sama ili u obitelji, trudnica nakon 12 tjedana trudnoće i roditelj do 2 mjeseca nakon poroda, član obitelji polaznik srednje škole i smješten u učeničkom domu, pod uvjetima utvrđenim Zakonom.

U 2009. godini ovo pravo koristilo je 5559 korisnika, a u 2010. godini 6173 korisnika.

b) Pomoć za podmirenje troškova stanovanja

Prema Zakonu jedinica lokalne samouprave obvezna je u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja.

Troškovi stanovanja odnose se na najamninu, komunalne naknade, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima.

Jedinica lokalne samouprave može osigurati sredstva za ostvarivanje drugih prava utvrđenih Zakonom u većem opsegu, te druge vrste pomoći pod uvjetima i na način propisan njenim općim aktom.

S obzirom na Zakonom utvrđenu obvezu upravnih tijela županija na praćenje obveza jedinica lokalne samouprave na svom području i izvješćivanje o stanju nadležnom ministarstvu, u nastavku dajemo pregled izdvajanja jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2009. i 2010. godini za troškove stanovanja i druga prava iz socijalne skrbi utvrđena njihovim općim aktima.

**PREGLED ISPLAĆENIH SREDSTAVA IZ PRORAČUNA
JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ŽUPANIJE
ZA SOCIJALNE POTREBE U 2009. i 2010. GODINI**

R br	GRADOVI I OPĆINE	BROJ STANOVNI KA PREMA POPISU 2001. g.	ISPLAĆENA SRED. ZA PODMIRENJE TROŠKOVA STANOVANJA U KN		ISPLAĆENA SRED. ZA DRUGA PRAVA IZ SOCIJALNE SKBRI U KN	
			2009.g.	2010.g.	2009.g.	2010.g.
1.	BELI MANASTIR	10986	240.714,90	386.203,02	1.076.407,50	907.150,03
2.	BELIŠĆE	11786	240.111,46	260.681,45	123.309,03	127.518,12
3.	DONJI MIHOLJAC	10265	14.227,90	14.219,02	132.784,05	125.110,42
4.	ĐAKOVO	30092	991.705,51	1.573.721,16	412.312,82	383.310,33
5.	NAŠICE	17320	419.450,00	212.446,92	1.567.294,77	1.736.444,33
6.	OSIJEK	114616	3.441.667,72	3.717.689,26	11.905.789,66	8.933.245,53
7.	VALPOVO	12327	358.604,16	387.664,54	394.108,67	175.991,10
8.	ANTUNOVAC	3559	132.616,79	203.621,64	284.940,00	286.935,70
9.	BILJE	5480	35.464,03	12.090,27	72.791,06	95.341,84
10.	BIZOVAC	4979	42.508,90	37.548,97	149.300,00	272.430,00
11.	ČEMINAC	2856	53.000,00	54.340,00	53.375,00	72.055,20
12.	ČEPIN	12901	249.834,59	385.024,58	119.882,78	248.452,68
13.	DARDA	7062	24.674,27	3.000,00	578.017,97	126.550,00
14.	DONJA MOTIČINA	3356	-	nisu dostavili	-	nisu dostavili
15.	DRAŽ	1865	-	2.400,00	90.430,00	225.539,72
16.	DRENJE	3071	630,29	-	6.708,15	7.200,66
17.	ĐURĐENOVAC	7946	-	-	218.878,21	23.944,11
18.	ERDUT	8417	50.520,28	48.474,36	110.120,27	145.906,47
19.	ERNESTINOVO	2225	62.524,00	62.670,00	56.302,00	248.462,00
20.	FERIČANCI	2418	-	-	219.308,26	295.150,00
21.	GORJANI	1832	-	-	28.440,50	7.000,00
22.	JAGODNJAK	2537	17.916,00	20.823,00	238.076,00	79.898,00
23.	KNEŽ. VINOGRADI	5186	15.704,94	8.836,93	297.156,76	361.922,24
24.	KOŠKA	4411	81.316,62	23.043,96	250.643,30	338.378,59
25.	LEVANJ. VAROŠ	1266	-	nisu dostavili	59.700,00	nisu dostavili
26.	MAGADENOVAC	2239	3.644,00	5.828,85	69.398,09	57.324,03
27.	MARIJANCI	2719	-	-	27.000,00	206.579,00
28.	PETLOVAC	1451	26.290,00	nisu dostavili	26.600,00	nisu dostavili
29.	PETRIJEVCI	2743	13.435,61	11.706,52	72.605,13	73.208,33
30.	PODGORAČ	3068	-	-	307.770,20	132.490,00
31.	POD. MOSLAVINA	3314	2.800,00	-	16.000,00	142.400,00
32.	POPOVAC	1850	87.360,24	84.268,03	159.803,54	216.531,48
33.	PUNITOVCI	2427	-	-	-	-
34.	SATN.ĐAKOVAČ	2572	47.693,97	34.970,00	61.000,00	50.916,10
35.	SEMELJCI	4858	54.376,40	62.360,20	67.143,00	76.458,23
36.	STRIZIVOJNA	2759	12.312,53	13.517,65	23.796,40	42.260,62
37.	ŠODOLOVCI	1955	5.500,00	11.280,00	11.500,00	42.950,00
38.	TRNAVA	1900	2.633,29	1.302,79	23.500,00	28.032,34
39.	VILJEVO	2396	-	-	34.537,36	5.112,49
40.	VIŠKOVCI	2060	22.426,50	352,57	12.630,00	20.804,11
41.	VLADISLAVCI	2124	22.796,34	16.820,00	5.000,00	-
42.	VUKA	1312	2.280,00	2.280,00	9.800,00	9.800,00
UKUPNO		330506	6.776.864,99	7.659.185,69	19.374.160,48	16.328.803,80

Iz pregleda je vidljivo da su za socijalne potrebe u 2010. godini, sukladno mogućnostima svojih proračuna, najviše izdvojili gradovi, iako i pojedine općine imaju značajna izdvajanja za ovu svrhu.

Od ukupno 42 jedinice lokalne samouprave na području Županije, 3 jedinice nisu dostavile podatke (Donja Motičina, Levanjska Varoš i Petlovac), od ostalih jedinica samo 1 jedinica (Punitovci) nije izdvajala sredstva za socijalne potrebe u 2010. godini.

Uspoređujući ukupna izdvajanja jedinica lokalne samouprave u 2010. godini, u odnosu na 2009. godinu, vidljivo je da su jedinice lokalne samouprave za troškove stanovanja izdvojile oko milijun kuna više, dok su za druga prava iz socijalne skrbi utvrđena njihovim općim aktima izdvojile oko 3 milijuna kuna manje.

Osim Zakonom utvrđenih obveza podmirenja troškova stanovanja jedinice lokalne samouprave su, u okviru svojih socijalnih programa, najčešće izdvajale za: jednokratne pomoći građanima u socijalno zaštitnoj potrebi, stipendije za učenike i studente, troškove liječenja, prijevoz učenika, topli obrok u školama i dr.

c) Doplatak za pomoć i njegu

Doplatak za pomoć i njegu može se odobriti osobi kojoj je zbog tjelesnog ili mentalnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili zbog starosti prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe, jer sama ne može udovoljavati osnovnim životnim potrebama, ako ga ne može ostvariti po drugoj osnovi i ako prosječni mjesečni prihod obitelji ne prelazi određeni iznos. Odobrava se u punom ili smanjenom iznosu, ovisno o tome postoji li prijeka potreba pomoći i njege u punom ili smanjenom opsegu.

U 2009. godini doplatak za pomoć i njegu koristilo je 5420 osoba, od toga 3400 osoba u punom iznosu, a u 2010. godini doplatak je koristilo 5418 osoba, od toga 3335 osoba u punom iznosu.

d) Pomoć i njega u kući

Pomoć i njega u kući može se odobriti osobi kojoj je zbog tjelesnog ili mentalnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili starosti prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe, a uz uvjet da joj pomoć i njegu ne mogu osigurati članovi obitelji, da nema ugovor o doživotnom uzdržavanju, da joj prihodi ne prelaze određeni cenzus i da joj je na području njenog prebivališta moguće osigurati takvu pomoć.

Pomoć i njega u kući može obuhvatiti: organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene i zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Pomoć i njega u kući može se odobriti tjelesno ili mentalno oštećenoj osobi i psihički bolesnoj odrasloj osobi pružanjem usluga psihosocijalne rehabilitacije koja se osigurava kao stručna pomoć u obitelji (patronaža) u obliku i na način koji odgovara dobi korisnika te vrsti i stupnju tjelesnoga ili mentalnoga oštećenja, odnosno vrsti i težini psihičke bolesti. Usluga psihosocijalne rehabilitacije može se odrediti u trajanju do 5 sati tjedno, a pružaju je domovi socijalne skrbi za tjelesno ili mentalno oštećene osobe i psihički bolesne odrasle osobe i pravne osobe koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi bez osnivanja posebne ustanove (do 20 korisnika), a mogu je pružati i centri za socijalnu skrb.

Pomoć i njegu u kući pruža ustanova socijalne skrbi, a može i vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba s kojom centar za socijalnu skrb sklopi ugovor.

Ovo pravo na području Županije, ostvareno temeljem rješenja centara za socijalnu skrb, koristilo je u 2009. godini 139 osoba, a u 2010. godini 132 osobe.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti može sklopiti ugovor s ustanovama socijalne skrbi ili s drugim pravnim ili fizičkim osobama za pružanje usluga pomoći i njege starijim i nemoćnim osobama.

Takav ugovor slopljen je s Gradskim društvom Crvenog križa Donji Miholjac za područje Grada Donjeg Miholjca i općina Viljevo, Marijanci, Podravska Moslavina i Magadenovac. Program "Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama" u cjelosti je financiralo Ministarstvo. U Program je bilo uključeno 200 korisnika starije životne dobi (160 žena i 40 muškaraca).

Isti Program provodilo je i Gradsko društvo Crvenog križa Valpovo na području Grada Valpova i općina Bizovac i Petrijevi. Program je s 85% iznosa financiralo Ministarstvo, a preostalih 15% izdvojio je Grad i općine. U Program je bilo uključeno 150 korisnika.

Program "Pomoć u kući" na području djelovanja osječkog Crvenog križa financiran je iz vlastitih sredstava, a u njega je bilo uključeno 70 korisnika.

U srpnju 2010. godine Društvo Crvenog križa Darda sklopilo je ugovor s Općinom Darda o provedbi Programa "Pomoć u kući" na području općina Darda i Bilje. Program je financiralo Ministarstvo. U Program je bilo uključeno 150 korisnika.

e) Osobna invalidnina

Pravo na osobnu invalidninu ima teže tjelesno ili mentalno oštećena osoba ili osoba s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, ako je takvo oštećenje ili bolest nastala prije navršene 18. godine života, ako osobnu invalidninu ne ostvaruje po drugoj osnovi i ako ne ostvaruje druge prihode koji prelaze najviši iznos osobne invalidnine. Korisnik koji ostvaruje ovo pravo ne može istodobno ostvariti pravo na doplatak za pomoć i njegu.

U 2009. godini ovo pravo na području Županije koristilo je 1019 osoba, a u 2010. godini 1033 osobe.

f) Naknada do zaposlenja

Pravo na naknadu do zaposlenja ima tjelesno ili mentalno oštećena ili psihički bolesna osoba kojoj je tjelesno ili mentalno oštećenje ili psihička bolest utvrđena sukladno odredbama Zakona, nakon završetka osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokoškolskog obrazovanja, a najranije s navršenih 15 godina života.

Odluku o priznavanju prava na naknadu do zaposlenja donosi mjesno nadležan centar za socijalnu skrb, a naknada tereti sredstva državnog proračuna na poziciji Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Visina naknade do zaposlenja iznosi 70% od osnovice koju određuje Vlada RH.

Pravo na naknadu do zaposlenja prestaje zaposlenjem korisnika, a pravo se može ponovno priznati ako zaposlenje prestane neovisno o volji korisnika i on ne ostvaruje naknadu za vrijeme nezaposlenosti prema drugim propisima. Korisnik koji ostvaruje ovu naknadu ne može istodobno ostvariti doplatak za pomoć i njegu iz ovoga Zakona.

U 2009. godini ovo pravo ostvarilo je 428 osoba, dok je u 2010. godini ovo pravo ostvarilo 457 osoba.

g) Skrb izvan vlastite obitelji

Skrb izvan vlastite obitelji obuhvaća sve oblike smještaja i boravka u domu socijalne skrbi ili drugoj pravnoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi bez osnivanja posebne ustanove, obiteljskom domu, udomiteljskoj obitelji i organiziranom stanovanju; pomoć za osobne potrebe za korisnike stalnog smještaja; jednokratni dodatak za slučaj smrti korisnika stalnog smještaja; pomoć pri uključivanju djeteta i mlade punoljetne osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova (integracija); osposobljavanje za samostalan rad ili samozbrinjavanje (prijevoz i smještaj) i financijsku potporu studentima-korisnicima skrbi izvan vlastite obitelji kojima je prestao stalni smještaj.

Smještaj ili boravak ostvaruju se kao: stalni smještaj, tjedni smještaj, privremeni smještaj, cjelodnevni boravak, poludnevni boravak, povremeni boravak i organizirano stanovanje.

Skrb se osigurava djeci, trudnicama, tjelesno i mentalno oštećenim osobama, psihički bolesnim osobama, osobama ovisnim o alkoholu, drogi ili drugim opojnim sredstvima, kojima nije potreban smještaj u bolnici, a skrb im se ne može pružiti u vlastitoj obitelji, te tjelesno ili mentalno oštećenoj i psihički bolesnoj odrasloj osobi ako joj je radi provođenja osposobljavanja za samostalan rad potrebno osigurati stalni smještaj.

Skrb se isto tako osigurava odraslim i starijim osobama kojima je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju i nemoći prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe; teško oboljelim osobama kojima se dugotrajna zdravstvena zaštita i njega ne može osigurati u obitelji ili u zdravstvenoj ustanovi; te osobama nesposobnim za rad, a koje se nalaze u posebno teškim životnim prilikama koje se ne mogu otkloniti primjenom drugih prava iz socijalne skrbi ili na drugi način.

Temeljem rješenja centara za socijalnu skrb, u domovima socijalne skrbi u 2009. godini bilo je smješteno 784 osobe, a u 2010. godini 728 osoba, u udomiteljske obitelji u 2009. godini bilo je smješteno 443 osobe, a u 2010. godini 448 osoba, dok je u obiteljske domove u 2009. godini smješteno ili boravilo 47 osoba, a u 2010. godini 25 osoba.

h) Status roditelja njegovatelja

Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se jednom od roditelja djeteta, kojemu je zbog održavanja kvalitete života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata, a za koje je prema preporuci liječnika roditelj osposobljen.

Iznimno, pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se jednom od roditelja ako dijete ima težinu oštećenja zbog kojega je u potpunosti nepokretno i uz pomoć ortopedskih pomagala ili kod djeteta postoji više vrsta težih oštećenja, zbog čega je potpuno ovisno o brizi roditelja. Ovo pravo priznaje se jednom od roditelja ako zbog težine oštećenja ili bolesti djeteta njegovo zbrinjavanje nije moguće osigurati uključivanjem u programe boravka.

Roditelj ostvaruje ova prava, pod uvjetima i na način propisan Zakonom, i nakon punoljetnosti djeteta dok takva potreba traje, a najdulje do dana ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu.

Roditelj koji ima status njegovatelja ima pravo na naknadu u iznosu pet osnovica na temelju koje se određuje visina stalne pomoći i koju određuje Vlada Republike Hrvatske, a trenutačno iznosi 500 kuna, prava iz mirovinskoga osiguranja, zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

Status roditelja njegovatelja ne može se priznati roditelju djeteta kojem je priznato pravo na skrb izvan vlastite obitelji u okviru smještaja ili boravka.

Pravo na status roditelja njegovatelja prestaje kada roditelj nije u mogućnosti pružiti potrebnu njegu djetetu zbog svojeg psihofizičkoga stanja, ako zbog neopravdanih razloga ne obavlja poslove roditelja njegovatelja, ako se nalazi u pritvoru ili na izdržavanju kazne zatvora dulje od 2 mjeseca te smrću roditelja njegovatelja ili djeteta.

U 2009. godini 199 roditelja imalo je status roditelja njegovatelja, dok je u 2010. godini ovo pravo imalo 205 roditelja.

i) Drugi oblici pomoći

Centar za socijalnu skrb može odobriti druge oblike pomoći i to jednokratnu pomoć te savjetovanje i pomaganje u prevladavanje posebnih teškoća.

Jednokratna pomoć može se odobriti samcu ili obitelji koji zbog trenutačnih materijalnih teškoća nisu u mogućnosti podmiriti neke specifične potrebe vezane uz rođenje djeteta, školovanje djeteta, bolest ili smrt člana obitelji, elementarne nepogode, nabavke osnovnih predmeta u kućanstvu, nabavke neophodne odjeće i obuće i sl. Jednokratna pomoć može se odobriti i korisnicima prava na skrb izvan vlastite obitelji zbog potrebe školovanja, rođenja djeteta, bolesti, nabavke potrebne odjeće i obuće.

Jednokratna pomoć može se odobriti do iznosa koji podmiruje potrebu za koju je odobrena, a odobrava se u novcu ili u naravi. Ako iznos potrebe prelazi peterostruki iznos osnovice, centar za socijalnu skrb obavezan je pribaviti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

Jednokratna pomoć može se odobriti, bez prethodne suglasnosti ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi, osobi koja je snosila troškove pogreba korisnika stalne pomoći. Pogrebni troškovi će se odobriti u iznosu cijene osnovnih troškova pogreba u mjestu smrti korisnika ili mjestu pogreba, a u cijenu se uračunavaju i troškovi prijevoza pokojnika.

U 2009. godini odobreno je 8732 jednokratne pomoći, a u 2010. godini 10607 jednokratnih pomoći.

Savjetovanje i pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća jest sustavna stručna pomoć čija je svrha uspješnije prevladavanje nedaća i teškoća, stvaranje uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti te odgovornoga odnosa pojedinca prema samom sebi, obitelji i društvu, koju pružaju stručni radnici centra za socijalnu skrb.

Savjetovanje i pomaganje pruža se samcu ili obitelji radi svladavanja nedaća i teškoća u svezi s bolešću, starošću, smrću člana obitelji, problemima u odgoju djece, invalidnošću, uključivanjem u svakodnevni život nakon duljega boravka u domu socijalne skrbi ili duljega liječenja te u drugim nepovoljnim okolnostima ili kriznim stanjima.

Savjetovanje i pomaganje odnosi se na vođenje kućanstva, raspolaganje novcem, organizirano učenje djeteta, nabavu odjeće, uključivanje u javne kuhinje, klubove, pronalaženje posla, rješavanje problema stanovanja i drugo.

Pomaganje uključuje pravnu i drugu pomoć vezano uz sklapanje, odnosno raskid ugovora o doživotnom uzdržavanju i druge pravne poslove kojima se pojedincu i obitelji osigurava zadovoljavanje životnih potreba, ako pravna pomoć nije osigurana drugim propisima.

Savjetovanje i pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća besplatno je za korisnike, a pružaju ga stručni radnici.

U 2009. godini održano je 14707 savjetovanja i pomaganja u prevladavanju posebnih teškoća, a u 2010. godini 9556.

Radi prevladavanja komunikacijskih i mobilnih teškoća, u postupcima ostvarivanja prava iz socijalne skrbi vezano uz sklapanje pravnih poslova, gluhe i gluhoslijepe osobe imaju pravo na stručnog prevoditelja.

**INFORMACIJA
O PRIMIJENJENIM PRAVIMA I OBLICIMA SOCIJALNE SKRBI
NA PODRUČJU ŽUPNIJE U 2010. GODINI**

Rbr.	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRIB												UKUPNO
		OSIJEK		ĐAKOVO		VALPOVO		D. MIHOLJAC		NAŠICE		B. MANASTIR		
		Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I.	STALNA POMOĆ													
	1. samac	827		556		352		149		421		672		2977
	2. obitelj	807		505		305		126		461		992		3196
	ukupno pomoći (1+2)	1634		1061		657		275		882		1664		6173
II.	JEDNOKRATNA POMOĆ													
	1. u novcu		3023		1810		1254		656		1168		2541	10452
	2. u naravi		0		2		0		0		0		153	155
	ukupno (1+2)		3023		1812		1254		656		1168		2694	10607
	- od toga pomoći za potrebe školovanja				277		434				750		1421	2882
	- broj korisnika obuhvaćenih s pomoći za potrebe školovanja	338		502				22		62		762		1686
	- od toga za nabavku potrebne odjeće i obuće				15		28		37		134		26	240
	-od toga za nabavku osnovnih predmeta u kućanstvu		84		343		462		22		75		51	1037
- od toga za pogrebne troškove		60		12		43		15		8		43	181	
- od toga pomoći u iznosu većem od peterostrukog iznosa osnovice za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (uz suglasnost Ministarstva)		1		0		0		2		201		0	204	
- broj različitih korisnika (samci i obitelji) kojima je jednom ili više puta odobrena pomoć u 2010. godini	0		463		287		0		5		1306		2061	
III.	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU													
	1. u punom iznosu (100% osnovice)	537		1029		165		124		1077		403		3335
	2. u smanjenom iznosu (70% osnovice)	555		349		175		199		423		382		2083
	ukupno (1+2)	1092		1378		340		323		1500		785		5418
IV.	POMOĆ I NJEGA U KUĆI													
	Ukupno usluga		63		63		46		0		0		0	172
	<i>Ukupno korisnika</i>	31		55		46		0		0		0		132
V.	OSOBNA INVALIDNINA													
	1. u punom iznosu (250% osnovice)	290		260		92		46		200		127		1015
	2. u smanjenom iznosu (125% osnovice)	13		0		1		0		2		2		18
	ukupno (1+2)	303		260		93		46		202		129		1033
VI.	NAKNADA DO ZAPOSLENJA	168		68		73		19		66		63		457

Rbr.	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB												UKUPNO	
		OSIJEK		ĐAKOVO		VALPOVO		D. MIHOLJAC		NAŠICE		B. MANASTIR			
		Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
VII	PRAVO RODITELJA DJETETA S TEŽIM SMETNJAMA U RAZVOJU 1. na dopust za njegu djeteta														
	2. na rad s polovicom punog radnog vremena radi njege djeteta														
	ukupno (1+2)														
VIII.	SKRB IZVAN VLASTITE OBITELJI														
a)	SMJEŠTAJ U DOM SOCIJALNE SRKBI														
	1. dom za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi	32		26		12		1		21		20		112	
	1.1 državni dom	15		14		12		1		8		20		70	
	1.2. nedržavni dom	17		12		0		0		13		0		42	
	2. dom za tjelesno ili mentalno oštećenu djecu i odrasle osobe	101		23		0		15		8		29		176	
	2.1. državni dom	77		21		0		15		4		29		146	
	2.2. nedržavni dom	24		2		0		0		4		0		30	
	3. dom za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju	42		3		0		0		4		8		57	
	3.1 državni dom	42		3		0		0		4		8		57	
	3.2. nedržavni dom	0		0		0		0		0		0		0	
	4. dom za starije i nemoćne osobe	29		45		5		7		0		60		146	
	4.1. državni dom	24		4		5		7		0		60		100	
	4.2. nedržavni dom	5		41		0		0		0		0		46	
	5. dom za psihički bolesne odrasle osobe	117		65		10		6		0		34		232	
	5.1. državni dom	93		47		10		6		0		34		190	
	5.2. nedržavni dom	24		18		0		0		0		0		42	
	6. dom za djecu ovisnike o drogama ili drugim opojnim sredstvima i dom za odrasle osobe ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima	4		0		0		0		0		0		4	
	6.1. državni dom	0		0		0		0		0		0		0	
	6.2. nedržavni dom	4		0		0		0		0		0		4	
	7. dom za djecu i odrasle osobe - žrtve obiteljskog nasilja	1		0		0		0		0		0		1	
	7.1 državni dom	0		0		0		0		0		0		0	
	7.2. nedržavni dom	1		0		0		0		0		0		1	
	smještaj u državni dom – ukupno (1.1+2.1+3.1+4.1+5.1+6.1+7.1)	251		89		27		29		16		151		563	
	smještaj u nedržavni dom – ukupno (1.2+2.2+3.2+4.2+5.2+6.2+7.2)	75		73		0		0		17		0		165	
	sveukupno (1. do 7.)	326		162		27		29		33		151		728	

Rbr.	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB												UKUPNO
		OSIJEK		ĐAKOVO		VALPOVO		D. MIHOLJAC		NAŠICE		B. MANASTIR		
		Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
b)	SMJEŠTAJ U UDOMITELJSKU OBITELJ													
	1. korisnici													
	1.1. djeca i mladež	42		18		26		16		31		69		202
	1.2. odrasle i starije osobe	87		24		32		17		45		41		246
	ukupno korisnici (1.1+1.2)	129		42		58		33		76		110		448
	2. broj udomiteljskih obitelji na području mjesne nadležnosti centra za socijalnu skrb													165
	2.1. u kojima su smještena djeca i mladež	43		20		12		5		25		60		
	2.2. u kojima su smještene odrasle i starije osobe	20		14		16		11		29		30		120
	ukupno udomiteljske obitelji (2.1+2.2)	63		34		28		16		54		90		285
	SMJEŠTAJ ILI BORAVAK U OBITELJSKI DOM													1
	1. korisnici													
	1.1. djeca i mladež	0		0		0		1		0		0		
	1.2. odrasle i starije osobe	0		2		0		15		0		7		24
	ukupno korisnici (1.1+1.2)	0		2		0		16		0		7		25
	2. broj obiteljskih domova na području mjesne nadležnosti centra za socijalnu skrb													0
	2.1 za djecu i mladež	0		0		0		0		0		0		
	2.2. za odrasle i starije osobe	2		2		1		1		0		2		8
	ukupno obiteljskih domova (2.1+2.2)	2		2		1		1		0		2		8
c)	3. dom za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi	0		0		0		1		0		0		1
	3.1. boravak	0		0		0		0		0		0		0
	3.2. smještaj	0		0		0		1		0		0		1
	4. dom za tjelesno ili mentalno oštećenu djecu i odrasle osobe	0		0		0		0		0		0		0
	4.1. boravak	0		0		0		0		0		0		0
	4.2. smještaj	0		0		0		0		0		0		0
	5. dom za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju	0		1		0		0		0		0		1
	5.1. boravak	0		0		0		0		0		0		0
	5.2. smještaj	0		1		0		0		0		0		1
	6. dom z a starije i nemoćne osobe	7		0		0		0		0		0		7
	6.1. boravak	0		0		0		0		0		0		0
	6.2. smještaj	7		0		0		0		0		0		7

Rbr.	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB												UKUPNO
		OSIJEK		ĐAKOVO		VALPOVO		D. MIHOLJAC		NAŠICE		B. MANASTIR		
		Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	7. dom za psihički bolesne odrasle osobe	34		0		0		0		0		1		35
	7.1. boravak	0		0		0		0		0		0		0
	7.2. smještaj	34		0		0		0		0		1		35
	8. dom za djecu ovisnike o drogama ili drugim opojnim sredstvima i dom za odrasle osobe ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima	0		0		0		0		0		0		0
	8.1. boravak	0		0		0		0		0		0		0
	8.2. smještaj	0		0		0		0		0		0		0
	9. dom za djecu i odrasle osobe - žrtve obiteljskog nasilja	0		0		0		0		0		0		0
	9.1. boravak	0		0		0		0		0		0		0
	9.2. smještaj	0		0		0		0		0		0		0
	boravak - ukupno (3.1. do 9.1.)	0		0		0		0		0		0		0
	smještaj – ukupno (3.2. do 9.2.)	41		1		0		1		0		1		44
	sveukupno boravak i smještaj (3. do 9.)	41		1		0		1		0		1		44
	1. pomoć za osobne potrebe za korisnike stalnog smještaja		114		177		56		37		60		195	639
	2. jednokratni dodatak za slučaj smrti korisnika stalnog smještaja		0		5		0		12		0		0	17
	3. pomoć pri uključivanju djeteta i mlađe punoljetne osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem u programe redovnih predškolskih ili školskih ustanova		0		1		0		0		0		0	1
	4. novčana pomoć za pokriće troškova prijevoza radi osposobljavanja za rad ili samozbrinjavanje		0		2		22		0		0		7	31
	5. financijska potpora studentima - korisnicima skrbi izvan vlastite obitelji kojima je prestao stalni smještaj		0		2		0		0		1		0	3
	ukupno pomoći (1. do 5.)		114		187		78		49		61		202	691
d)														

Rbr.	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRIB												UKUPNO
		OSIJEK		ĐAKOVO		VALPOVO		D. MIHOLJAC		NAŠICE		B. MANASTIR		
		Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	Broj korisnika	Broj pomoći	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
e)	Smještaj ili boravak korisnika ostvaruje se kao	41		157		78		51		0		137		464
	1. stalan smještaj													
	2. tjedni smještaj	0		0		0		0		0		0		0
	3. privremeni smještaj	0		0		0		0		0		0		0
	4. cjelodnevni boravak	0		0		0		0		0		0		0
	5. poludnevni boravak	0		3		0		0		0		14		17
	6. povremeni boravak	0		0		0		0		0		0		0
7. organizirano stanovanje	0		2		0		0		0		0		2	
	Ukupno (1. do 7.)	41		162		78		51		0		151		483
IX	PRAVO NA STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA		15		60		30		18		41		41	205
X	SAVJETOVANJE I POMAGANJE U PREVLAĐAVANJU POSEBNIH TEŠKOĆA SAMACA I OBITELJI (ukupno u tekućoj godini)													
	1. prevladavanje nedaća i teškoća u svezi s bolešću, starošću, smrću člana obitelji, problemima u odgoju djece, invalidnošću i dr.		731		347		46		348		75		30	1577
	2. organiziranje učenja, raspolaganje novcem, vođenje kućanstva, nabava odjeće, uključivanje u javne kuhinje, klubove		562		179		91		0		212		0	1044
	3. pronalaženje posla, rješavanje problema stanovanja		442		0		35		0		0		0	477
	4. pravo na stručnog prevoditelja radi prevladavanja komunikacijskih i mobilnih teškoća, u postupcima ostvarivanja prava iz socijalne skrbi		84		0		0		0		0		0	84
	5. pravna i druga pomoć u svezi sa sklapanjem/raskidom ugovora o doživotnom uzdržavanju i drugi pravni poslovi		149		0		5		2		4		0	160
	6. ostalo			1012		1071		3442		271		402		16
	Ukupno (1. do 6.)		2980		1597		3619		621		693		46	9556

III. OSTALI OBLICI SOCIJALNE SKRBI

Zbrinjavanje socijalno ugroženih građana ostvaruje se i kroz određene oblike prava koja se utvrđuju temeljem drugih propisa, kao što su propisi o zapošljavanju, zdravstvenoj zaštiti, propisi o mirovinskom i invalidskom osiguranju, radnim odnosima.

a) Socijalna skrb nezaposlenih osoba

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje temeljenim na administrativnim izvorima u prosincu 2010. godine u Osječko-baranjskoj županiji evidentiran je 87.721 korisnik mirovinskog osiguranja (zaposleni), što s 34.211 nezaposlenih osoba po evidenciji Zavoda za zapošljavanje, čini 121.932 ekonomski aktivna stanovnika (radne snage). U odnosu na prosinac 2009. godine, smanjena je razina radne snage za 0,1 %, pod utjecajem smanjenja zaposlenog stanovništva za 3,2% (2.938 osoba) i povećanja nezaposlenog stanovništva za 8,8% (2.781 osoba).

Nezaposlenost

- registrirano prosječno mjesečno 32.723 nezaposlene osobe,
- povećanje prosječne nezaposlenosti u odnosu na 2009. godinu za 14,6% ili 4.162 osobe
- udio žena u nezaposlenoj populaciji iznosi 56%;
- prema završenom obrazovanju najveći udio u prosječnoj nezaposlenosti (61,4%) imaju osobe srednjoškolskog obrazovanja (ukupno), 32,3% s trogodišnjom srednjom školom, 32,2% osoba bez i sa završenom osnovnom školom;
- 34,6% su osobe starije od 45 godina;
- evidentirano prosječno 2.544 nezaposlena hrvatska branitelja ili 7,8% nezaposlenih, što predstavlja povećanje za 22,8% ili 472 branitelja.

Zapošljavanje

- 13.810 osoba zaposleno s evidencije Zavoda što je 24,7% osoba više nego u 2009. godini,
- povećana je stopa zapošljavanja s 21,6% na 24,1%,
- viša razina obrazovanja je i veća stopa zapošljavanja: sa završenim fakultetom 35,4%
- najviše se zapošljavalo u prerađivačkoj industriji, u hotelima i restoranima te u trgovini.

Nacionalni plan poticanja zapošljavanja za 2009. i 2010. godinu

1.492 osobe zaposlene ili obrazovane:

- 262 sufinanciranja zapošljavanja,
- 47 sufinanciranja samozapošljavanja,
- 15 obrazovanja za poznatog poslodavca,
- 469 financiranja obrazovanja,
- 37 stručnih osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa,
- 662 za javne radove.

Isplaćeno: 33.153.443,49 kuna.

Desetljeće za uključivanje Roma 2005.-2015.godine

- 116 osoba uključeno je u javne radove
- 1 osobi sufinancirano je obrazovanje.

Isplaćeno: 1.693.587,98 kuna.

b) Socijalna skrb u području zdravstvene zaštite

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje Područnog ureda Osijek stanje je sljedeće:

	2010. godina	2009. godina
- ukupan broj nositelja zdravstvenog osiguranja	187.096	180.982
- ukupan broj osiguranih osoba	305.558	307.348
- ukupan broj osiguranih osoba temeljem članka 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (osobe nesposobne za samostalan život i rad i koje nemaju sredstava za uzdržavanje)	3.003	3.100
- broj učenika i studenata osiguranih putem srednje škole i fakulteta	235	194
- broj članova seljačkog kućanstva starijih od 65 godina	1.208	1.455
- broj djece do 18 godine života osiguranih putem HZZO	2.689	3.139
- najniži iznos plaće za vrijeme bolovanja	831,50 kn	831,50 kn
- najviši iznos plaće za vrijeme bolovanja	4.257,28 kn	4.257,28 kn
- visina pomoći za opremu novorođenog djeteta	2.328,28 kn	2.328,00 kn
- broj korisnika dopunskog osiguranja	188.253	187.373

Troškovi osiguranja gore navedenih kategorija pokrivaju se iz sredstava Državnog proračuna i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, osim kod dopunskog osiguranja koje plaćaju sami korisnici.

c) Socijalna skrb u području mirovinskog osiguranja

U nastavku Informacije daje se prikaz s podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju korisnika mirovina, te doplatka za djecu i broju osiguranika mirovinskog osiguranja na području Županije i Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2010. godine.

U odnosu na 2009. godinu, na području Županije u 2010. godini zapaža se povećanje ukupnog broja korisnika mirovina za 584, pad broja osiguranika za 2941 te smanjenje broja korisnika doplatka za djecu za 203 i broja djece za 636.

Na dan 31. prosinca 2010. godine na području Županije evidentirano je 88.067 osiguranika mirovinskog osiguranja, a na području Republike Hrvatske 1.475.363 osiguranika.

PREGLED OSNOVNIH PODATAKA ZA OSJEČKO-BARANJSKU ŽUPANIJU I REPUBLIKU HRVATSKU

VRSTE MIROVINA	OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA		REPUBLIKA HRVATSKA	
	Broj korisnika ZOMO*		Broj korisnika	
	2009.	2010.	2009.	2010.
Starosna mirovina	34743	35643	597898	561086
Invalidska mirovina	15806	15692	252345	231888
Obiteljska mirovina	16566	16364	237793	209717
UKUPNO	67115	67699	1088036	1002691
II. OSIGURANICI	91008	88067	1530233	1475363
III. DOPLATAK ZA DJECU				
- broj korisnika	20369	20166	213994	213136
- broj djece	37321	36685	403233	399447

NAPOMENA: * - Zakon o mirovinskom osiguranju

Prema Popisu stanovnika iz 2001. godine na području Republike Hrvatske bilo je 4.437.460 stanovnika, dakle na području Republike Hrvatske u ukupnom broju stanovnika je oko 23% umirovljenika.

Prema Popisu stanovnika iz 2001. godine na području Županije bilo je 330.506 stanovnika, dakle na području Županije u ukupnom broju stanovnika je oko 20% umirovljenika.

Prosječna mirovina (prema Zakonu o mirovinskom osiguranju) za veljaču 2011. godine iznosi 2.160,86 kuna.

Udio prosječne mjesečne mirovine (prema Zakonu o mirovinskom osiguranju) u prosječnoj, posljednjoj objavljenoj, mjesečnoj neto plaći u RH (za prosinac 2010. godine - 5.450,00 kuna) u siječnju 2011. godine iznosi 39,71% na razini Republike Hrvatske.

Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika na području Republike Hrvatske za veljaču 2011. godine iznosi 1:1,21.

d) Socijalna skrb u području radnih odnosa

Odsjek za nadzor u području radnih odnosa djeluje u sastavu Odjela za nadzor u području rada i zaštite na radu Područne jedinice Osijek, Državnog inspektorata.

Odsjek za nadzor u području radnih odnosa u 2010. godini obavljao je inspekcijske poslove s 9 inspektora rada koji su obavili ukupno 1124 inspekcijska nadzora i podnijeli 543 optužna prijedloga zbog 1387 prekršajnih postupanja poslodavaca. Inspektori su donijeli i 59 rješenja te podnijeli 2 kaznene prijave.

Otkriveno je i:

- 52 radnika "na crno", dakle bez prijave tijelima obveznog mirovinskog i obveznog zdravstvenog osiguranja s prvim danom početka rada ili na odgovarajuće radno vrijeme, bez sklopljenog ugovora o radu ili bez uručene pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu, prije početka rada;
- 9 radnika-stranaca bez radne ili poslovne dozvole, bez potvrde za rad, bez radne ili poslovne dozvole kod poslodavca ili u RH;

Izrečeno je 26 usmenih rješenja kojima je poslodavcima zabranjeno obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana, odnosno, ukinuto je 13 rješenja kojima je zabranjeno obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana nakon što su otklonjeni nedostaci u poslovanju i u Državni proračun uplaćeno 450.000,00 kn.

U dijelu socijalne skrbi, u 2010. godini obavljena su 3 inspekcijska nadzora nad ustanovama za smještaj starijih i nemoćnih osoba, te je u tom dijelu utvrđeno da se radnicima uskraćuju pojedina prava iz radnog odnosa - neuručivanje obračuna plaće, uskrata prava korištenja dnevnog odmora između dva uzastopna radna dana, ne evidentiranje podataka u evidenciji o radnicima i dr., ali nije utvrđen tzv. "rad na crno".

IV. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Iz Informacije se može zaključiti da je stanje socijalne skrbi u 2010. godini na području Županije izravna posljedica ekonomske situacije i stanja recesije u kojem se nalazi kako Država tako i naša Županija.

Najbolji pokazatelj toga stanja je broj osiguranika mirovinskog osiguranja. Na dan 31. prosinca 2010. godine na području Županije evidentirano je 88.067 osiguranika mirovinskog osiguranja, dok je u istom razdoblju u 2009. godini evidentirano 91.008 osiguranika što predstavlja pad od 2.941 osiguranika odnosno zaposlenika.

U odnosu na 2009. godinu, u 2010. godini zapaža se trend povećanja broja jednokratnih pomoći ostvarenih putem centara za socijalnu skrb, povećanje broja korisnika pomoći i njege u kući ostvarenih kroz programe Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, povećanje broja roditelja u statusu roditelja njegovatelja, smanjenje broja savjetovanja i pomaganja u prevladavanju posebnih teškoća samaca i obitelji, povećanje broja nezaposlenih, a istovremeno smanjenje udjela žena u nezaposlenoj populaciji.

Podaci o korisnicima stalne pomoći govore da u svim centrima za socijalnu skrb na području Županije značajno raste broj tih korisnika (u odnosu na 2009. godinu porastao je za oko 11%). Najveći udio u ukupnom broju korisnika stalne pomoći čini udio korisnika s područja Centra za socijalnu skrb Beli Manastir i iznosi oko 27% (u 2009. godini iznosio je oko 29%).

Značajno je za istaknuti i činjenicu da su jedinice lokalne samouprave u 2010. godini izdvojile znatno veća sredstva za troškove stanovanja socijalno ugroženih građana jer im je to zakonska obveza. Međutim, za druge oblike socijalnih davanja, kao određeni nadstandard, sredstva jedinica lokalne samouprave smanjena su znatno više, što govori o većem broju osoba u socijalno zaštitnoj potrebi, a i manjem fiskalnom kapacitetu jedinica lokalne samouprave.

Sve više se razvijaju novi oblici socijalne skrbi koji se smatraju humanijim i boljim za korisnike, oblici kojima je cilj da se korisniku pomoć što duže pruža u njegovoj vlastitoj obitelji, a u krajnjoj nuždi korisnik se zbrinjava u ustanovama.

Isto tako činjenica je da je sve veći broj različitih civilnih udruga koje pružaju različite oblike socijalne skrbi i u kojima se okupljaju osobe s posebnim interesima koje mogu te interese najbolje artikulirati i za njih se zalagati kako bi ih se moglo kasnije razvijati kroz uređene i održive sustave, što svakako treba i dalje poticati.

Iako je sustav socijalnih usluga relativno dobro razvijen, na području Županije još uvijek nedostaju kapaciteti za određene vrste usluga (primjerice obiteljski centar koji je osnovan krajem travnja 2011. godine, manjak stacionarnog smještaja za starije i nemoćne osobe, nedostatak ustanove za pružanje usluga skrbi osobama s mentalnim i fizičkim poteškoćama), a isto tako usluge nisu ravnomjerno raspoređene na cijelom području Županije (primjerice na području Našica nedostaje ustanova za smještaj starijih osoba) te u tom smjeru treba dalje razvijati politiku Županije.